

ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ВИШІВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ТА ПРОФЕСІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

В умовах інформатизації освіти як пріоритетного напрямку модернізації освіти виникає нагальна потреба формування інформаційної культури фахівця будь-якого профілю. У зв'язку з цим постає питання щодо формування позитивної мотивації студентів до застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому та професійному середовищі. Стаття присвячена проблемі застосування інформаційно-комунікаційних технологій у процесі підготовки фахівців немовних закладів вищої освіти та створенні необхідних умов для формування позитивної мотивації студентів до застосування зазначених технологій в навчальній та майбутній професійній діяльності. Описано структуру спекурсу "Інформаційно-комунікаційні технології в сучасному професійно-навчальному середовищі" та створення мультимедійного навчального середовища, яке оптимально поєднує освітні форми і методи як традиційного, так й інноваційного характеру.

Ключові слова: мотивація, освітній процес, професійна підготовка, інформаційно-комунікаційні технології, мультимедійні технології, мультимедійні засоби навчання, мультимедійне навчальне середовище, спекурс.

Проблемі мотивації навчальної діяльності присвячено праці таких науковців: В. Галкіна, Л. Грень, Т. Ільїна, Г. Кондратюк, А. Маркова, В. Михайличенко, Г. Павловець, Л. Пермінова, В. Полянська, Л. Солнцева, В. Філоненко та ін. На погляд А. Маркової, мотивація навчальної діяльності існує як окремий вид мотивації та визначається низкою факторів: освітньою системою, закладом, де відбувається навчальний процес; організацією навчального процесу; суб'єктними особливостями того, хто навчається; суб'єктними особливостями педагога і його ставленням до учня; специфікою навчального предмета [4, с. 148]. Схожої думки дотримується Л. Пермінова. Дослідниця зазначає, що навчальна мотивація є окремим видом мотивації та існує у нерозривному зв'язку з мотивацією як загальною психологічною категорією [7, с. 102].

І. Ендеберя підкреслює, що на основі загальної мотивації навчальної діяльності у студентів з'являється певне ставлення до різних навчальних предметів. Воно зумовлюється: важливістю предмета для професійної підготовки; інтересом до певної галузі і певного предмета; якістю викладання (задоволенням заняттями з певного предмета); мірою труднощів оволодіння цим предметом, виходячи з власних здібностей; взаєминами з викладачем цього предмета [2, с. 40].

І. Тодорова та Ю. Пантелеймоненко зазначають, що формування у студентів мотивації до навчання – це виховання у студентській молоді ідеалів, створення системи цінностей, пріоритетів соціально прийнятних в українському суспільстві у поєднанні з активною поведінкою, що означає взаємозв'язок між усвідомленими та реально діючими мотивами, єдність слова, діла та активної життєвої позиції студента [6].

Дослідники (В. Фесенко, А. Хомула) зазначають, що для формування позитивної мотивації навчальної діяльності студентів є шість основних напрямів: оптимальні умови, правильне подання, зважене обмірковування, тісна співпраця, експеримент, успіх [9].

Н. Черняк виокремлює такі фактори, що впливають на формування позитивної мотивації навчальної діяльності студентів: професіоналізм викладача, педагогічна майстерність; ставлення до студента як до компетентної особистості; сприяння самовизначенню студента, розвиток позитивних емоцій студента; організація навчання як процесу пізнання; використання методів, що стимулюють навчально-пізнавальну діяльність; усвідомлення найближчих та кінцевих цілей навчання; професійна спрямованість навчальної діяльності; доступність змісту навчального матеріалу, що пропонується викладачем на занятті; постійне створення та "підкріплення" ситуації успіху для невпевнених у своїх силах студентів [10, с. 389].

Р. Гуревич та М. Кадемія підкреслюють переваги мультимедійного навчального середовища у фаховій підготовці. Так, дослідники стверджують, що робота в такому навчальному середовищі, з одного боку, сприяє опануванню сучасними технологіями для розв'язання практичних завдань, формуванню системно-інформаційної картини світу, системного та об'єктно-орієнтованого мислення, пізнавальної активності та творчих компонентів мислення. З іншого боку, це сприяє формуванню стійкого інтересу до навчання, що є необхідною умовою практичної реалізації особистісно орієнтованого навчання [1, с. 49].

В. Лапінський вказує на педагогічну ефективність мультимедійного навчального середовища, підкреслюючи його мобільність, багатофункціональність та значне перевищення педагогічної ефективності порівняно з традиційними педагогічними технологіями [3, с. 28].

Дослідники (Г. Морохов, В. Пилипенко) зазначають, що фахово спрямоване навчальне середовище посилює рівень мотивації навчальної діяльності студентів через підвищення наочності, емоційності, застосування активних, діяльнісних методів і форм навчання, актуальність та доступність інформації, розвиток рефлексії, персоналізацію формального мислення, сприяння розвитку розумових дій [5; 8, с. 159].

З огляду на вищевикладене, вважаємо, що формування позитивної мотивації навчальної діяльності у фахово спрямованому мультимедійному середовищі дасть змогу посилити інтерес і позитивне ставлення студентів до застосування ІКТ в освітньому та професійному середовищі. З цією метою було створено спецкурс “Інформаційно-комунікаційні технології в сучасному професійно-навчальному середовищі” й реалізовано у фахово спрямованому мультимедійному середовищі. Побудову фахово спрямованого мультимедійного середовища було здійснено за таким алгоритмом:

моделювання → конструювання → реалізація.

Зазначене мультимедійне середовище забезпечувало реалізацію таких завдань, як-от: планування освітнього процесу; організація навчальних занять; контроль рівня засвоєння навчального матеріалу; наочне подання фахового навчального матеріалу; забезпечення ефективної комунікативної взаємодії, зокрема і дистанційної, між студентами та викладацьким складом; перехід від репродуктивної діяльності до творчої.

Створене середовище передбачало застосування автоматизованих інформаційних систем; інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ); мультимедійних технологій; мультимедійних засобів навчання; хмарних технологій, web-сайтів зарубіжних та вітчизняних електронних наукових бібліотек, спеціалізованих навчальних та науково-дослідницьких сайтів, які застосовуються у професійній підготовці фахівців немовних вишів.

З метою ефективного функціонування фахово спрямованого мультимедійного середовища було виокремлено такі ресурси: технологічні (апаратні та програмні), навчально-методичні ресурси, інформаційні та організаційні ресурси; технічні та кадрові. До джерел передачі фахової навчальної інформації в умовах зазначеного середовища було віднесено інтерактивні електронні підручники та енциклопедії, бази даних, інформаційно-довідкові системи, ресурси Інтернету тощо. Інструментами навчальної діяльності було виокремлено мультимедійні тренажери, контролюючі програмні продукти, засоби комунікації, локальні комп'ютерні мережі та Інтернет.

Невіддільним складником створення фахово спрямованого мультимедійного середовища у процесі професійної підготовки було використання мультимедійних технологій. Застосування зазначених технологій сприяло візуалізації навчального матеріалу, робило його наочним і доступним для сприйняття завдяки інтерактивності та динамічності. З цією метою було доцільним застосування таких програмних засобів, як-от: PowerPoint, KingsoftPresentation, AppleKeyNote, Flowboard, Movavi, MovieMaker, VSDC.

Інструментальною, технічною та технологічною основою функціонування фахово спрямованого навчального середовища було визначено веб-кільце порталів і сайтів університету під єдиним системним управлінням. Використання технологій Wi-Fi надало можливість користувачам використовувати власну комп'ютерну техніку, забезпечило доступ до мережі Інтернет, серверів дистанційного навчання, локальної мережі тощо. Застосування інтернет-сайтів було реалізовано з метою трансляції фахової навчальної інформації, комунікації, підвищення інформаційного потенціалу ВНЗ.

Особливу увагу було приділено інтерактивному програмно-технологічному навчальному комплексу на основі SMART Board та хмарним технологіям. Їх використання у процесі фахової підготовки майбутніх фахівців виявилось ефективним шляхом формування інформаційно-комунікативної компетентності й модернізації системи професійної підготовки.

Спецкурс “Інформаційно-комунікаційні технології в сучасному професійно-навчальному середовищі” складався з трьох модулів. Лекційні та практичні заняття викладались англійською мовою. Перший модуль спецкурсу “Знайомство з інформаційно-комунікаційними технологіями” передбачав розкриття таких тем, як історія виникнення ІКТ, сутність та класифікації ІКТ, сфери застосування ІКТ: наука, техніка, медицина, юриспруденція тощо.

У другому модулі спецкурсу “Специфіка застосування ІКТ в освітньому процесі ЗВО” було розглянуто ІКТ як провідні навчальні технології у ЗВО, виявлено класифікацію ІКТ за методичним призначенням, освітні мультимедійні видання та ресурси, особливості застосування ІКТ у процесі вивчення іноземної мови, місце ІКТ у сучасній системі вищої освіти України.

Третій модуль спецкурсу “Особливості застосування ІКТ в професійній сфері” мав на меті висвітлити досвід застосування ІКТ під час суспільно-гуманітарної та фахової підготовки студентів, визначити специфіку професійно зорієнтованої діяльності студентів за умов застосування ІКТ.

Проілюструємо прикладами.

Матеріал лекції-діалогу за темою “Історія виникнення інформаційно-комунікаційних технологій” було розроблено з метою ознайомлення студентів із такими аспектами, як-от: створення перших ІКТ, зарубіжний та вітчизняний досвід застосування ІКТ, порівняльна характеристика використання ІКТ в Україні та за кордоном. Засобами МТ було розкрито основні етапи становлення ІКТ у світі та в Україні зокрема. Матеріал лекції було подано англійською мовою за допомогою проектора, інтерактивної дошки та мультимедійних додатків PowerPoint, Movie Maker.

На підсумковому етапі з метою перевірки ступеня засвоєння отриманих знань було використано метод інтерв'ю. Для організації інтерв'ю були обрані “інтерв'юери” (“журналісти”) та “експерти”. “Інтерв'юери” готували запитання, а “експерти” давали відповіді на поставлені запитання. Після закінчення “інтерв'ю” “інтерв'юери” повідомляли глядачам українською мовою зміст “інтерв'ю”. Серед запитань були такі:

1. Name prerequisites of ICT emerging and development (Назвіть передумови виникнення та становлення ІКТ).

2. What main stages of ICT development were exposed? (Які основні етапи розвитку ІКТ було виявлено?).
3. When did the first ICT appear abroad? (Коли з'явилися перші ІКТ за кордоном?).
4. When was ICT implementation started in Ukraine? (Коли було розпочато впровадження ІКТ в Україні?).
5. What grade does Ukraine get among the world countries in level of ICT development rating? (Яке місце посідає Україна серед країн світу у рейтингу за рівнем розвитку ІКТ?) та інші запитання.

Лекція-дискусія “Сутність та класифікації ІКТ” поєднувала усний виклад матеріалу з демонстрацією відеоматеріалів та коментуванням навчальної інформації, що відображалась на мультимедійному екрані. Мета лекції передбачала ознайомлення студентів із сутністю та видами ІКТ. З метою наочного представлення навчального матеріалу було використано такі демонстраційні МТ: PowerPoint, Photodex ProShow Producer, Media Player Classic. Матеріал за змістом лекції подавався англійською мовою.

Під час лекції-дискусії було розглянуто такі проблеми, як-от: основні підходи до визначення сутності ІКТ, їх класифікації за різними критеріями, охарактеризовано види ІКТ. Так, було розглянуто класифікації ІКТ залежно від їх походження, за типом провідної діяльності та функціональним призначенням. Було охарактеризовано сутність та типізацію ІТ та МТ як основних видів ІКТ.

На заключному етапі заняття з метою фундаменталізації набутих знань було застосовано педагогічну технологію “Дебати”. Обговорення за темою лекції проходило за такими запитаннями:

1. What approaches exist to define the essence of ICT? (Які існують підходи до визначення сутності поняття ІКТ?).
2. How it's reasonable to classify ICT? What criteria can ICT be classified by? (Як доцільно класифікувати ІКТ? За якими критеріями?).
3. What types of IT are acquainted to you? (Які види ІТ вам знайомі?).
4. How do you understand the essence of phenomenon multimedia training tools? (Як ви розумієте сутність феномена МЗН?).

Застосування інтерактивної технології “Дебати” сприяло розвитку навичок критичного мислення, допомогло визначитися із власною позицією щодо обґрунтування та аргументації власної думки.

Лекція-дискусія “Застосування ІКТ у процесі вивчення іноземної мови” поєднувала усний виклад матеріалу з демонстрацією відеоматеріалів та коментуванням навчальної інформації, що відображалась на мультимедійному екрані. Мета лекції передбачала ознайомлення студентів із мультимедійними додатками, які доцільно використовувати під час вивчення іноземних мов. З метою візуалізації навчального матеріалу було використано демонстраційні МТ (PowerPoint, Photodex ProShow Producer, Media Player Classic). Для ефективного засвоєння теоретичного матеріалу щодо сутності та особливостей застосування мультимедійних додатків для вивчення іноземної мови було застосовано тренувальні МТ (Multitran, АBBYY Lingvo Tutor, English Grammar in Use, Sounds: Pronunciation App) МТ.

Під час лекції було розглянуто такі проблеми, як-от: формування комунікативних навичок засобами ІКТ (Babbel, Conversation English, EnglishPod), застосування електронних словників та довідників (WordBook, Multitran, Dict En-Ru, МультиЛекс, English Grammar Ultimate, English Grammar Guide), програм-тренажерів (iCan ABC, LinguaLeo, Duolingo, Easy Ten, Learn English, Pronunciation Power 2), специфіка вивчення англійської мови онлайн (Learning English: Extra English BBC, EngVid, Busuu, Learn English by British Council).

На мультимедійній дошці було продемонстровано групи ІКТ, націлені на формування основних видів мовленнєвої діяльності – читання, письма, говоріння та аудіювання. Студентам було наочно представлено функціональні можливості та особливості застосування ІКТ під час вивчення англійської мови. Ознайомлення із зазначеними ІКТ проходило за технологією “Дискусія”.

На заключному етапі заняття з метою фундаменталізації набутих знань було застосовано педагогічну технологію “Дебати”. Обговорення за темою лекції проходило за такими запитаннями:

1. Name ICT which will promote communicative skills formation (Назвіть ІКТ, які сприятимуть формуванню іншомовних комунікативних навичок).
2. What ICT are used for English phonetic skills improvement? (Які ІКТ застосовуються з метою удосконалення іншомовних фонетичних навичок?).
3. What advantages are there in applying of English-language dictionaries in comparison with traditional ones? (Які переваги застосування англомовних електронних словників порівняно з традиційними?).
4. What training programs promote formation of foreign-language grammar skills? (Які програми-тренажери сприяють формуванню іншомовних граматичних навичок?).
5. What role do online resources play while studying English? (Яку роль відіграють онлайн ресурси у вивченні англійської мови?).

На практичних заняттях зазначеного спецкурсу увагу було приділено опануванню студентами вмінь і навичок використання ІКТ: мультимедійних редакторів (PowerPoint, Kingsoft Presentation, AppleKeyNote, Flowboard, Movavi, Movie Maker, VSDC), мобільних месенджерів (Viber, WhatsApp, Telegram), Android- та iOS-додатків для керування та планування робочого часу (Any.do, Pick, Timeful, Float); ІКТ, що застосовується для вивчення англійської мови (LinguaLeo, Learn English, Pronunciation Power 2, EngVid, Busuu, EnglishPod, WordBook, Multitran, English Grammar Ultimate).

Проілюструємо прикладами.

Під час практичного заняття за темою “Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у різних сферах виробництва” студентам було запропоновано переглянути відеоролики англійською мовою, що демонстрували особливості застосування ІКТ у різних сферах виробництва: кредитно-фінансових закладах, сфері охорони здоров'я, техніки, науки, освіти тощо. З метою узагальнення набутих знань майбутнім юристам було запропоновано у системі Moodle дати відповіді на такі запитання:

1. What ICT are used in medicine, education, technics etc?

1. (Які ІКТ застосовуються у медицині, освіті, техніці тощо?).

2. What role does ICT play in every of these spheres? (Яку роль відіграють ІКТ у кожній із зазначених сфер?).

3. What new has ICT brought into each of these spheres? (Що нового привнесло застосування ІКТ у зазначені сфери?).

4. What tasks one can perform in different spheres of life with the help of ICT?

5. (Які завдання стало можливим виконувати у різних сферах виробництва засобами ІКТ?) та ін.

Надалі під час опитування було використано інтерактивну технологію “Мозаїка”. Цей метод поєднував групову і фронтальну роботу та реалізовувався таким чином. Студентів було розподілено на 4 групи. Навчальний матеріал був поділений відповідно на 4 частини та пропонувався для розгляду членам груп. Для обговорення було обрано такі теми “Specifics of applying ICT in professional activity” та “ICT and legal domain”. Кожен студент із групи опрацьовував англійською мовою одне питання з переліку, користуючись такими програмами, як-от: ABBYY Lingvo Tutor, Multitran, Pronunciation Power 2. Потім члени різних груп, які вивчали одне й те ж питання, збирались для його 10-хвилинного обговорення. Після цього вони поверталися до своїх команд і пояснювали зміст своєї частини навчального матеріалу іншим членам групи.

Наступним завданням у групах було створення короткого анімаційного ролика (тривалістю до 2 хвилин), подібного до переглянутих. Під час виконання роботи студенти користувалися мультимедійним редактором SKIT та консультаційною підтримкою викладача.

Під час вивчення теми “Застосування ІКТ у процесі вивчення іноземної мови” студенти навчались застосовувати ІКТ з метою удосконалення іншомовних комунікативних навичок. Заняття проходило у формі дискусії. Студентів було розподілено на 4 групи (5 осіб у кожній). Кожна група презентувала англійською мовою підготовлений заздалегідь власний мультимедійний проект щодо видів та специфіки ІКТ, які застосовуються для формування одного з видів мовленнєвої діяльності – аудіювання, говоріння, читання та письма. Для підготовки мультимедійних проектів майбутні юристи застосовували такі програми, як-от: PowerPoint, Video Maker Pro, Movie Maker.

На наступному етапі заняття майбутні юристи виконали переклад та вправи до англійського тексту з подальшим обговоренням. З метою розширення лексичного запасу із зазначеної теми студенти застосовували такі ІКТ: ABBYY Lingvo, Learn Word, English Grammar in Use, Pronunciation Power 2, Sounds: The Pronunciation App. Обговорення проходило англійською мовою з використанням інтерактивної технології “Акваріум”. Під час цього етапу заняття одна група працювала окремо, в центрі аудиторії, решта груп слухала та спостерігала за процесом виконання завдань, не втручаючись. Процес та результати роботи групи були відображені на мультимедійній дошці. Після цього групи зовнішнього кола обговорювали роботу групи, яка виступала, та висловлювали власні думки щодо порядку виконання поставлених завдань та особливостей застосування зазначених ІКТ.

Під час підбиття підсумків студентам усіх груп було запропоновано відповісти на такі запитання:

1. What electronic dictionaries are used for translation English texts? (Які електронні словники застосовуються для перекладу англійських текстів?).

2. Give an example of multimedial training programs applicable for foreign-language phonetic skills formation (Наведіть приклади мультимедіа-тренажерів, які застосовуються для формування іншомовних фонетичних навичок).

3. How can Pocket English be used beneficially? (Як доцільно використовувати додаток Pocket English?).

4. Name ICT applicable for determining the level of English (Назвіть ІКТ, що призначені для визначення рівня володіння англійською мовою).

Застосування інтерактивної технології “Акваріум” сприяло опануванню студентами навичок аргументації власної думки, розподілу та концентрації уваги, вміння слухати один одного.

До практичного заняття за темою “Застосування ІКТ під час суспільно-гуманітарної підготовки” студентам було запропоновано підготувати мультимедійні проекти щодо застосування ІКТ у процесі вивчення однієї із запропонованих суспільно-гуманітарних дисциплін, серед яких були соціологія, філософія, логіка, риторика, політологія, іноземна мова за професійним спрямуванням. Для цього студентів було розподілено на групи по 6 осіб у кожній.

На занятті було проведено конкурс доповідей. Обговорення було здійснено за інтерактивною технологією “Дискусія”. Так, було розглянуто мультимедійні проекти англійською мовою за такими темами: “ICT and rhetoric: way to win the heart of your audience” (“ІКТ та риторика: шлях до серця аудиторії”), “Studying economics by means of ICT” (“Вивчення економіки засобами ІКТ”), “Modern ICT and their role in global social

processes” (“Сучасні ІКТ та їх роль у глобальних соціальних процесах”). Майбутні юристи розробили мультимедійні проекти у таких додатках, як-от: AppleKeyNote, PowerPoint, Flowboard, Movavi. Учасники кожної з груп розповідали про можливості й переваги застосування ІКТ у вивченні зазначеної дисципліни, а учасники інших груп ставили запитання, що з’являлися на мультимедійній дошці. Першочергово було оцінено ступінь розкриття теми, якість наочності, що була використана, техніка представлення доповіді. Надалі майбутні фахівці відповідали на такі запитання:

1. What types of ICT are reasonable for students to use in the course of social and humanitarian training? (Як види ІКТ доцільно застосовувати студентам під час суспільно-гуманітарної підготовки?).

2. Exemplify ICT which it’s rational to apply in the process of studying rhetoric (Наведіть приклади ІКТ, які доцільно використовувати під час вивчення риторики).

3. What ICT promote formation of sequential thought? (Які ІКТ сприяють формуванню логічного мислення?).

4. Name ICT which you use in the course of studying English (Назвіть ІКТ, які ви використовуєте під час вивчення англійської мови).

На наступному етапі заняття було проведено диспут за темою “ICT in the course of social and humanitarian training. Pro & Con” (“ІКТ у суспільно-гуманітарній підготовці. “За” та «проти”). Студенти продемонстрували високий рівень засвоєння матеріалу, зацікавленість та підвищений інтерес до застосування ІКТ у навчальному процесі, творчі здібності, вміння обґрунтовувати власну думку.

З метою перевірки набутих знань щодо сутності, видів та особливостей застосування ІКТ у різноманітних галузях виробництва було проведено модульний контроль та анкетування. Результати анкетування продемонстрували підвищення мотивації та наявність стійкого інтересу до застосування ІКТ в освітньому та професійному середовищі, а також прагнення до здійснення творчої діяльності із застосуванням ІКТ. Зазначимо, що під час спецкурсу у майбутніх фахівців активізувалась потреба в отриманні більшої кількості практичних завдань, пов’язаних з використанням ІКТ, оскільки вони мали змогу переконатися на практиці в їхній дієвості та ефективності у майбутній професійній діяльності.

Використана література:

1. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю., Козяр М. М. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній освіті майбутніх фахівців : [монографія] / за ред. Р. С. Гуревича. – Львів : ЛДУ БЖ. – 2012. – С. 49.
2. Ендеберя І. В. Дослідження мотивації в процесі професійного самовизначення студентів-психологів / І. В. Ендеберя // Наука і освіта. – 2008. – № 1/2. – С. 39–41.
3. Лапінський В. В. Навчальне середовище нового покоління та його складові / В. В. Лапінський // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 2 : Комп’ютерно-орієнтовані системи навчання. – 2008. – № 6. – С. 26–32.
4. Маркова А. К. Психология профессионализма / А. К. Маркова. – Москва: Знание. – 1996. – С. 148.
5. Морохов Г. О. Використання мультимедіа-технологій у процесі професійної підготовки майбутніх менеджерів організації / Г. О. Морохов. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp9/morohov.pdf
6. Пантелеймоненко Ю. А. Педагогічні умови розвитку у студентів мотивації навчання / Ю. А. Пантелеймоненко, І. С. Тодорова. – 2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dspace.uccu.org.ua/handle/123456789/531>
7. Пермінова Л. Мотивація як фактор навчальної успішності студента / Л. Пермінова // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота. – 2011. – Вип. 20. – С. 101–104.
8. Пилипенко В. Ю. Потенціал мультимедійних технологій у навчальному середовищі вищої школи / В. Ю. Пилипенко // Духовність особистості. – 2013. – Вип. 2. – С. 157–168.
9. Фесенко В. В. Позитивна мотивація як засіб формування інтеграційної комунікації / В. В. Фесенко, А. М. Хомула. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.sworld.com.ua/simpoz2/45.pdf>
10. Черняк Н. О. Формування мотивації студентів до навчання у ВНЗ. / Н. О. Черняк // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – 2013. – № 38/39. – С. 388–393.

References:

1. Hurevych R. S., Kademiiia M. Yu., Koziar M. M. Information and communication technologies in professional education of future specialists : [monography] / edited by R. S. Hurevych. – Lviv : LDU BZh. – 2012. – P. 49.
2. Endeberia I. V. Research of motivation in the course of psychology students’ professional self-determination / I. V. Endeberia // Science and Education. – 2008. – № 1/2. – P. 39–41.
3. Lapinskii V. V. Educational environment of a new generation and its components / V. V. Lapinskii // Scientific Journal of the NPU named after M. P. Drahomanov. Edition № 2 : Computer-oriented systems of education. – 2008. – № 6. – P. 26–32.
4. Markova A. K. Psychology of professionalism / A. K. Markova. – Moscow : Knowledge. – 1996. – P. 148.
5. Morokhov H. O. Applying of multimedia technologies in the course of professional training of future organization managers / H. O. Morokhov // Mode of access : http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp9/morohov.pdf
6. Panteleimonenko Yu. A. Pedagogical conditions of students’ learning motivation development / Yu. A. Panteleimonenko, I. S. Todorova // 2012. Mode of access : <http://dspace.uccu.org.ua/handle/123456789/531>
7. Perminova L. Motivation as the factor of a student’s educational success / L. Perminova // Scientific Journal of Uzhhorod National University. Edition : Pedagogy. Social work. – 2011. – Issue 20. – P. 101–104.
8. Pylypenko V. Yu. Potential of multimedia technologies in educational environment of a high school / V. Yu. Pylypenko // Spirituality of a person. – 2013. – Issue 2. – P. 157–168.
9. Fesenko V. V. Positive motivation as a mean of integration communication development / V. V. Fesenko, A. M. Khomula. Mode of access : <http://www.sworld.com.ua/simpoz2/45.pdf>
10. Cherniak N. O. Formation of students’ motivation to study in a higher educational establishment / N. O. Cherniak // Problems of engineering and pedagogical education. – 2013. – № 38/39. – P. 388–393.

Бочевар А. Г., Дубинина Н. В. Формирование позитивной мотивации студентов неязыковых вузов к применению информационно-коммуникационных технологий в учебной и профессиональной среде

В условиях информатизации образования как приоритетного направления модернизации образования в процессе информатизации общества возникает необходимость формирования информационной культуры специалистов разного профиля. В связи с этим актуально формирование позитивной мотивации студентов к применению информационно-коммуникационных технологий в образовательной и профессиональной среде. Статья посвящена проблеме применения информационно-коммуникационных технологий в процессе подготовки специалистов неязыковых высших учебных заведений и созданию необходимых условий для формирования позитивной мотивации студентов к применению вышеуказанных технологий в учебной и профессиональной деятельности. Описана структура спецкурса "Информационно-коммуникационные технологии в современной профессионально-образовательной среде" и создание мультимедийной учебной среды, которая включала формы и методы обучения как традиционного, так и инновационного характера.

Ключевые слова: мотивация, учебный процесс, профессиональная подготовка, информационно-коммуникационные технологии, мультимедийные технологии, мультимедийные средства обучения, мультимедийная учебная среда, спецкурс.

Bochevar A. G., Dubinina N. V. Developing of extralinguistic university students' positive motivation to apply information and communication technologies in educational and professional environment

In the setting of education informatization as a priority area of educational process modernization within the conditions of society informatization, the need arises to formate an information culture of various subject matter specialists. In this regard, developing of extralinguistic university students' positive motivation to apply information and communication technologies in educational and professional environment is relevant. The article is devoted to the problem of applying information and communication technologies in the course of extralinguistic university students' professional training and creating the necessary conditions for formation of students' positive motivation to use of the above-mentioned technologies in educational and professional activities. The structure of the specialized course "Information and communication technologies in modern educational and professional environment" and the creation of multimedia educational environment are described, including traditional and innovative forms and methods of teaching.

Key words: motivation, educational process, professional training, information and communication technologies, multimedia technologies, multimedia educational tools, multimedia educational environment, specialized course.

УДК 797.2:371.7

Бурдюжа С. В.

ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВОГО МЕТОДУ НА ЗАНЯТТЯХ З ПЛАВАННЯ З УЧНЯМИ СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ ГРУПИ

Стаття присвячена питанням зміцнення здоров'я та корекції фізичного розвитку учнів спеціальної медичної групи під час занять плаванням; ознайомленню з методами усунення можливих функціональних змін в організмі під впливом хвороби. Виділяються головні завдання з реалізації шляхів виходу з хвороби тимчасового та довготривалого характеру за допомогою ігор на воді; поступової адаптації організму учнів до впливу фізичних навантажень. У статті висвітлена важливість використання ігор на воді з метою переходу учнів спеціальної медичної групи в підготовчу, а згодом за станом здоров'я до основної медичної групи. Надані методичні рекомендації для проведення ігор на воді з учнями спеціальної медичної групи; розглядаються спеціальні дихальні ігри у воді для учнів СМГ, які застосовуються під час занять плаванням.

Ключові слова: учні спеціальної медичної групи, фізична культура, ігровий метод, плавання, ігри на воді, спеціальні дихальні ігри, оздоровлення, здоров'я.

Натепер в Україні, за даними лікарів, багато школярів мають слабкий стан здоров'я, а тому вчителі фізичної культури зобов'язані допомогти їм усвідомити, що здоров'я є найвищою цінністю та навчити їх постійно турбуватися про свій фізичний розвиток, тобто самостійно займатися фізичними вправами [10].

Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України № 518/674 від 20 липня 2009 року "Про забезпечення медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням учнів в загальноосвітніх навчальних закладах" проводять розподіл учнів на групи для занять на уроках фізичної культури [1].

Учні, віднесені до спеціальної медичної групи (далі – СМГ), мають значні відхилення постійного чи тимчасового характеру в стані здоров'я, що не перешкоджає навчанню в школі, але їм протипоказане заняття фізичною культурою за навчальною програмою. Школярі, які перенесли захворювання, зокрема ОРЗ, до занять з фізичної культури допускаються відповідно до термінів, зазначених лікарем у спеціальній довідці, з вказівкою обмежень у вправах і фізичному навантаженні.

Нині кількість учнів, віднесених за станом здоров'я до СМГ, є великою. Зазвичай в ці групи потрапляють особи, які в повному обсязі могли б займатися в підготовчій або навіть в основній групі. За даними досліджень, до 30 % учнів у різних навчальних закладах за станом здоров'я відносяться медиками до СМГ [2].